

DONARÀ

UNA

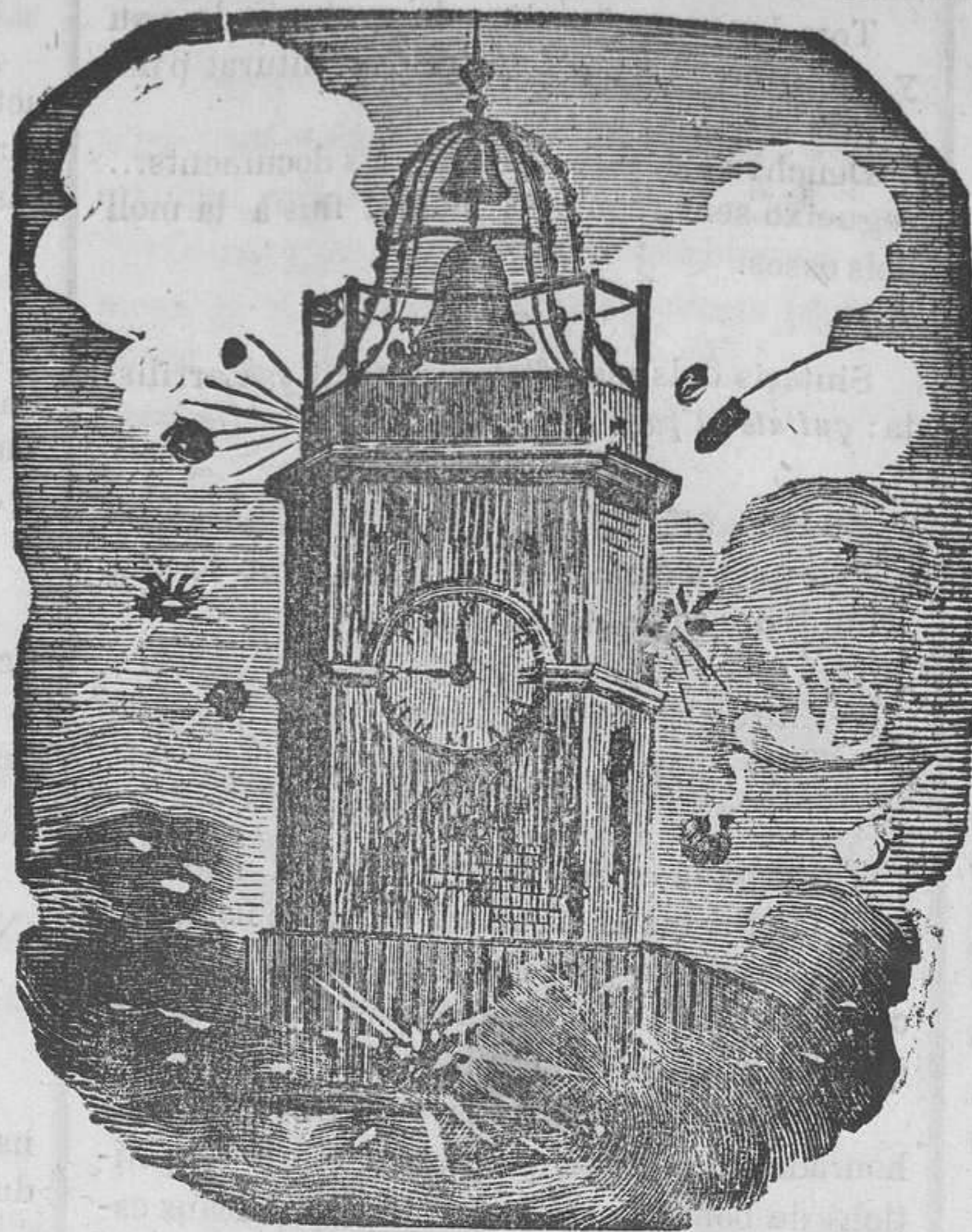
BATALLADA

CADA

SEMANA.

SI SE 'N VENEN MOLTES

tocará á somatent.

SE VEN

À

2 QUARTOS

PER

TOT ARREU.

ADMINISTRACIO

Rambla del Mitj, 20.

LA CAMPANA DE GRACIA

SEMANARIO BILINGUE

ALS NOSTRES CORRELIGIONARIS.

LA REDACCIÓ DE «LA CAMPANA DE GRACIA,» S'ASSOCIA À LA INVITACIÓ DELAS JUNTAS DELS DISTRICTES Y EXITA À TOTS LOS CORRELIGIONARIS À QUE DEMÀ CONCORRIN, À LAS 10 DEL DEMATÍ, À LA PLASSA DE CATALUNYA, PER ANAR AL CEMENTIRI À DEPOSITAR UNA CORONA SOBRE LA FOSSA AHONT DESCANSA LO NOSTRE ESTIMAT AMICH ADOLFO JOARIZTI.

LA REDACCIÓ.

ADOLFO JOARIZTI.

Una tristíssima noticia vé á interrompre lo nostre habitual bon humor. Lo ciudadá Adolfo Joarizti, lo incansable republicá, l'ardent campeó de la nostra justa causa, ha mort!

Al consignar tant trista perdua, permetin los nostres lectors que dediquem unas quantas líneas á la memoria del que ha deixat d'existir... ¿Que menys podem fer per ell que honrar sa memoria?...

Joarizti nasqué en la nostra ciutat lo dia 22 de febrer del any 1835, de modo que ha baixat á la tomba á la edat de 39 anys.

Fill de una familia acomodada, rebé una instrucció com merexia, instrucció que mes endavant se va anar ampliant y que un dia li debia proporcionar varios disgustos de familia, ja que no 's sentia disposat á militar en lo partit progressista en que milita son pare, empleat del actual govern.

La vida verdaderament política del nostre amich, podem dir que va

ADOLFO JOARIZTI.

comensar ab la revolució de Setembre.

Ja molt avans s'habia dat á co-neixer per diferents escrits que habian aparegut en las columnas de la *Corona de Aragon*, en las del *Debate*, diari democrátich, del qual va ser ell un dels fundadors, y per diferents folletos; pero en eixos escrits s'hi descubreix tant sols al home que vol emanciparse del partit progressista en que 's veu afiliat sense saber perque, com, ni de quina manera y tant sols per rahó de parentiu. Lo seu viatge á Madrid, poch temps avans de que estallés lo moviment de Cádiz, li va proporcionar la independencia que desitjaba.

Lo dia 22 de Juny de l'any 1866 se va batre com un valent en las barricadas dels carrers de Madrid.

En l'any 1868 lo ciudadá Joarizti apareix á la vida política francament republicá federal. Arribada ja la hora de deslindar los camps y de anomenarse los demócratas francament republicans, lo nostre amich, no solament se 'n vé á las filas dels enemics dels reys sino que fins s'oposa tenazment á la realiseció de la descabellada transacció ideada per en Rivero.

Obehint á sas conviccions y formant al costat dels que en aquells dias de proba varen seguir sent fiels á la nostra bandera, se va dedicar Joarizti á la propaganda mes activa que ferse puga y á n'ell, entre altres, degue 'l partit la publicació del periódich *La Igualtat*, la fundació de *asociacions de la Juventut republicana* y la del club de *Anton Martin*, un dels clubs mes revolucionaris de Madrid.

Quan la ciutat de Cádiz va enarbolar la bandera federal en so de protesta contra las indignitats dels ge-

nerals Caballero de Rodas y Peralta, y també contra la mala fe del general Prim, ell, desde las columnas de la *Iguallat*, va ser lo que donà la veu d' alerta al poble perquè no 's deixes enganyar pe 'ls que li deyan que 'ls perturbadors del ordre en Cádiz eran los isabelins.

Durant la primera campanya parlamentaria se va distingir per la guerra desapiadada que va fer al govern, guerra que va recrudescer al tractarse de la cuestió de las quintas.

Vingué l' estiu del any 1869 y 'l diputat per la circumscripció de Manresa cregué oportú aprofitar la suspensió de las sesiones de Corts per anar á recorrer los pobles que l' habian elegit y donalshi compte de lo seu cometit. Be podem dir que 'l viatge del diputat republicà fou un viatge triunfal.

Quan los acontecimientos del Setembre del any 1869, trobantse lo ciudatá Joarizti en Barcelona, va pendrer una part activa en las reuniones secretas que 's celebraren per tractar del modo de realisar la insurrecció federal, y pochs dias despres lo poble 'l vege, ab entusiasme y admiració, montar á caball á pesar de estar continuament trayent sanch per la boca y de ser devorat per una febra terrible, y posarse al frente de la insurrecció republicana de la nostra provincia.

L' éxit desgraciad d' aquella campanya 'l conduí á la emigració, y allí va sufrir mil penalitats que s' amargaren mes ab certs disgustos de familia que 'l feren sufrir molt.

Publicada la amnistia, torná á saludá 'l sol d' Espanya l' any 1870, mes decidit que may á seguir defensant los principis pe 'ls quals tants grans sacrificis habia fet.

En las novas elecciones, lo ciudatá Joarizti va mereixer la confluencia dels districtes de Tarrasa y San Feliu, y com si aixó hagués sigut poca recompensa á sos mérits, l' Asamblea Federal de Madrid lo va nombrar membre del Directori del nostre partit, juntament ab en Pi Margall, Orense, Castelar, Roch Barcia, Salvoechea y Pruneda.

En aixó, la emfermetat que 'l feya sufrir se va anar agravant en termes que resolgué empendrer lo viatge á la montanya de Catalunya per veure si en Piera trobava la tranquilitat, la pau y la salut que tanta falta li feyan.

Tot ha estat en va. La tísis ha anat seguint son curs y precipitantlo á una mort segura, y aixó feu que mostrés lo desitj de venir á morir en la nostra ciutat.

Al deixar d' existir, los encarregats de rendirli l' últim tribut inferiren á sa memoria la mes cruel de las ofensas que ferli podian.

¡Pobre Joarizti! Si tú haguesses sospitat que l' partit progressista, lo mateix que 't va perseguir y encausar habia de assistir á ton enterro; si tu haguesses suposat que un redactor de lo *Crónica de Catalunya*, un diputat provincial monarquich y dos progressistas mes habian de sostenir las gasas de ton bagul... ¡quan distant haurias estat de demanar que 't portessen á morir en Barcelona...!

Pero si 'ls que debian, mes que ningú, honrar ta memoria y respectar ta consecuencia política no ho varen fer aixis, demá l' partit republicà, anant á depositar una corona en ton ninxo, te darà la reparació deguda y 't farà la justicia que mereixes.

BATALLADAS.

Ja han aparegut los manifestos del sagastins y dels zorrillistas.

Tots dos son molts progressistas, molt democrátichs, molt lliberals, molt avansats.

Tots dos prometen dias de ventura, de pau y de concordia pe 'l nostre desventurat país. ¿Si?

Donchs vaja, en vista d'aquets documents... segueixo sent republicà federal fins á la moll dels ossos.

Síntesis dels manifestos sagasti y Zorrillista: *quítate tú para que me ponga yo.*

En lo manifest d' en Sagasta hi ha un parrafet en que 's condemna enérgicament lo que 'ls militars se fiquin en política.

—Y qui 'l firma?

—Entre altres dos militars.

—Tapa, noy.

Tal vegada entre 'ls firmants del manifest dels zorrillistas hi ha algun home de bona fe.

Si es aixis creyém que dintre poch temps se convencerá del tot de que dins de la monarquia no es possible la llibertat.

Y quan arribi aquet cas, si 's tracta de gent honrada, d' aquesta que figura entre 'ls polítics de bona fe, consti que 'ls republicans estém disposats á admetrer en las nostras filas als que vegin que sols dintre de la nostra forma de govern pot realisar l' imperi de la Justicia.

No sé perquè l' actual ministeri té de portar lo nom de Angulo-Balaguer. Sent com es un govern que sempre calla, nos sembla que s' hauria de dir lo ministeri *Candau*.

Los progressistas s' han resolt al fi á declarar la guerra á la *Internacional*.

En temps de progressistas se pot discutir tot menys la propietat y altres cosas que estiman los conservadors.

Que ataquin al Catolicisme, á Deu y al espiritualisme tant los hi fa, perquè tot aixó no 'ls fa por de haber de anar algun dia á captar ó als tallers á guanyarse la vida. Pero atacar la propietat... ¡Fugin d' aquí!

No hi ha com nosaltres. Per los que estimem la llibertat tot es discutible: Deu, las religions, la societat, la propietat y la familia.

Sens discussió no hi ha llum y es impossible que pugan existir creencias y conviccions arraigadas.

Lo senyor Garrido va defensar á la *Internacional*.

Es innegable que va estar en son dret.

La Cámara 's va escandalisar.

Si no hagues tocat mes que als catolichs ja hauria sigut un altre cosa.

La conducta del partits conservador d' Espanya contrasta notablement ab la del de Inglaterra.

Coneixedor aquet de que es inútil oposar obstacles á las reformas sociales, lluny de declarar guerra á mort al proletariat, s' hi ha aliat comprometentse á plantejar varias lleys socialistas lo dia que siga poder.

Sempre es millor donarli al poble lo qu' es seu, perquè si no se li dona ve un dia que s' ho pren.

Lo diputat Salmeron va declarar que reconeixia en la *Internacional* un fondo de justicia.

Nosaltres també.

¿A qui se li acudirà sostenir que la societat actual está ben organizada? ¿Qui es capas de dir que la Constitució obeeix á un fondo de justicia?

Ningú que tinga seny.

Lo partit republicà declara per veu d' en Castelar que la *Internacional* está dins de la actual legalitat.

¿Quin dubte té?

Lo senyor Garrido va atacar la religió católica.

Y vegin: la terra no 's va obrir, ni en Banyeta se l' en va emportar ni res.

—Desenganyis don Ramon, estém perduts. ¡No hi ha temor de Deu!

—Pero n' hi ha de la *Internacional*.

Lo ciudatá Figueras va declarar que la monarquia es incompatible ab los drets individuals.

En aixó, velshiaqui que 'ls sagastins se posaren á aplaudir y á mirarse als zorrillistas com volen dir:

—¿Que tal? ¿Que 'us deyam nosaltres?

—¿Es á dir, que 'm doneu la rahó? digué 'n Figueras.

—¡Si, si! esclamaren á una 'ls sagastins.

—Y donchs ¿y la Constitució de 1869?

Los sagastins, confosos com ells sols, se vegeren correguts y 's possaren á cridar:

—No, no, 'ns hem equivocad, son compatibles.

—Es á dir, torná á replicar en Figueras, que son compatibles?...

—Si, si, replicaren de nou los sagaetins desdientse allavoras de lo que habian dit pochs minuts avans.

—Y donchs, torná á dir molt oportunament lo nostre correigionari, si son compatibles ¿perque heu derribat al Govern? ¿Ha sigut sols per fam de governar?

Los *progressistas* varen quedar confosos y escamats y no varen saber que contestar.

Lo dia de la elecció de president del Congrés se conta que en Necedal va dir á sos correigionaris:

—Carlins: anem á votar al nostre president. Siga la enhorabona, senyor Sagasta.

Lo manifest dels sagastins lo vaig llegir avans d' anarmen al llit.

Va ser una nit que no habia arribat la *Correspondencia d' Espanya*, y 'l maifest 'm va servir á las mil maravellas per ferme venir sen.

La *Epoca* troba que 'l manifest sagasti sembla escrit ab blanca ploma de gacela.

Un diari diu que 'l ministeri, tot tonto tonto, se sab ventar las moscas qu' es un gust.

¿Si deurán ser moscas d' ase?

L' altre dia, en la Cámara, hi va haber un moment de gran ansietat.

Lo general Malcampo va mourer los llabis y tothom se figuraba que anaba á enrahonar.

Pero á la quenta, si va parlar, que no 's ha pogut averiguar, no va dir res.

Lo que 's llansa qu' es una pena es don Víctor.

L' altre dia diuheu que va fer un discurs en vers.

Las cartas d' en Balaguer tenen lo següent timbre:

*Ministerio de Ultramar.
Gabinete particular.*

Com es poeta.....

Lo ministre de foment diuhen que s'ha con-
vensut molt de la necessitat que hi ha de que
la Instrucció vagi endevant.

Cert. Si la Instrucció estes á sa debuda altu-
ra lo nou ministre sabia de que se las heu
quan are se no ho sab.

Lo senyor Malcampo ha llogat un escribent
quediuhem que, cuan algun diputat li fa alguna
pregunta, li escriu la resposta en dos minuts.

Hem rebut lo següent telégrama.

«Madrid 20 d' Octubre.

Lo senyor Malcampo ja passa 'l Fleury.»

Quan al general Malcampo li parlan de las
Corts li han de dir *el Congreso*, porque si li
diuhen *la cámara* 's pensa que li parlan de la
del seu barco.

Al frente de la seva fragata, crech que'l ge-
neral Malcampo s' hi troba be.

Pero al frente de la *nau* del estat, crech que
's mareja.

Sagastins y Zorrillistas tots son progresistas
democrátichs, tots. Sino que'ls uns volen anar
enredera y 'ls altres no volen anar prou ende-
vant.

Tots volen nivellar los presupuestos.

Junts han sigut ministres per espay de tres
anys y 'ls presupuestos no estan nivellats
encara.

Hem sabut que 'l general Malcampo d' ensá
qu' es ministre esta molt marejat.

Y aixó qu' es bon marino.

Are no mes falta que sapiga qu' ell té molt
marejat al país.

—Que vol que li diga, es un ministeri
massa de estar per casa.

—Y be, per 40 dias ja está prou be.

Los carlins se han negat á donar un vot de
censura al govern.

¡Jo diria!

Lo senyor Prats (a) *Xana*, ex-vice director
de la casa de Caritat, ha obtingut un empleo en

lo ram de comunicacions.

Deu li pagui, don Víctor.

L' *Imparcial*, burlantse dels sagastins perque
segueixen volentse titular progresistas demo-
crátichs, esclama:

«Convingut. Es ja costum establerta y ad-
mesa la de que 'ls militars retirats puguin
portar uniforme.»

¡Bien zalero!

Sagastins y Zorrillistas estan furiosos.

Pero ¿quin dia s' esgarrapan?

Un militar senador va contestar al general
Bassols que 'ls militars tenen dret á ficarse en
política perque la Constitució esta per sobre de
ls Ordenansa.

¿Que diu home?

¡Ah! Lo ministeri per are va seguint.

La última nit l' ha passat mes tranquil y ha
pogut dormir cinch minuts.

Lo que mes insisteix perque 's declari á la
Internacional fora de la ley es lo renegat del
partit progresista senyor Escosura.

Los que s'haurian de declarar fora de la ley
son los farsants, los comerciants en política y
'ls que 's venen per un empleo.

Me recordo de que quan lo senyor Escosura
va renegar de sas ideas y se 'n va anar á Fili-
pinas, lo poble va cremar lo seu retrato.

¿Encara no 'n te prou?

En Sagasta y 'ls seus dinhen que 'n Ruiz
Zorrilla va celebrar pactes ab los republicans.

¿Pactar nosatres ab lo Dimoni? May.

¡Jesus Maria Joseph! En Garrido va dir mal
del catolicisme.

¡San March,
santa Creu,
santa Barbara
no 'ns deixeu!

L' APOTECARI DE OLOT.

Tres actes per una joguina, dirán los lec-
tors, es massa. Per regla general, es veritat
que una joguina deu limitar-se á un acte ó á
dos tot lo mes, pero si una escepció pot haber-
hi de aquesta regla en lo Teatro catalá, deu
ferse per D. Serafi Pitarra. Aquest autor, mes-
tre en lo coneixement de efecets dramátichs,
originalíssim en la presentació de caràcters,
inagotable en agudesas, hábil en la combina-
ció de escenas, sosté l' interés de un argu-
ment, per sencilla que siga la seva trama, y
manté la hilaritat del espectador fins al cáurer
lo teló en l' últim acte. Aixís es que *L' apote-
cari de Olot*, á pesar de tenir escás argument,
es vist ab gust y aplaudit en cada un dels tres
actes; de tal manera, que 'l que veu comensar
la comedia arriba fins al final sense adonársen.

L' acció passa á principis de aquet sigle, y
aixó contribueix á donar un aspecte mes agra-
dable á la producció. Los diálechs corran ab
facilitat per ser naturals lo llenguatge y la ver-
sificació.

La ben entesa direcció de escena, y la no-
table execució per tots los que hi prenen part,
mereixen los aplausos que espontáneament
dóna 'l públich durant la representació. Lo
senyor Cazorro es una bona adquisició que ha
fet aquest any lo Teatro catalá, com s' ha de-
mostrat en aquesta comedia, ahont hi desem-
penya un dels principals papers.

L' obra ha sigut posada en escena ab propie-
tat, com generalment s' hi posan totas las ca-
talanas en lo Romea, y la decoració de botiga
de un antich apotecari, produeix molt bon
efecte.

La empresa conta per plens las representa-
cions donadas fins al dia de *L' apotecari de Olot*,
de lo cual deu estarne contenta per son profit,
y D. Serafi Pitarra deu quedar satisfet per
l' éxit que ha obtingut la seva obra.

LA TEMPESTA.

Lema.—¡Ay tempesta, si ab ta fúria
t' emportasses lo que vull!

Quan ne bronz la tramontana
y 'l llampéch per l' espay crusa
tot de foch...

veig la terra catalana
qué ne esguarda mitj confusa
l' enderroch!

Quan ne veig la rierada
que de 'l mont y la planura
surt furient,

miro sols á la encontrada
hont hiá la nina pura
y esplendent!

Quan la nit frestega miro
devallant l' aygua en la terra
sens parar,

de congoixa jo deliro,
puig la pena que m' aferra
fá esglayar!

quan l' aucell sota 'l brancatje
y en lo niu jocat romana
de pahor,

veig d' un hom' la fera imatje
que á ma Patria catalana
don' dolor!...

Quan los cants del mar udolan,
puig lo tró de sas cavernas
s' apareix,

la meua nina n' endolan,
y las penas ne fá eternas
quan fineix!

Quan ne toca la Campana
y 'l resó torna á la Vila
qu' ha fugit,

veig la nina tant galana
que dormintse ella tranquila,
dona un crit!

Segons uns.

Segons altres.

Ay Tempesta!... si ab ta fúria
de arrastrá monts y planuras
creus á mí...
véjans prompte aqueixa injuria
y á las ánimas impuras
treu d' aquí!...
Que los fills de Catalunya
recordant aqueixa gesta,
te dirán
portant l' eco sa veu llunya:
benehida la tempesta
que se ha endut á n' als tirans!...
PAU ROSELLA.

CORRESPONDENCIA DE «LA CAMPANA.»

Un teixidor. Bar. elona: No 's pot insertar.—E. S. Id. No estranyi que lo seu no hagi sortit; no 's pot posar.—E. C. Id. No 's poden posar.—J. P. C. Castelló d' Ampurias. Deixil dir á n' aquell fulano. Brams de progresista no pujan al cel. Quan convinga alguna batallada avisi.—L. J. B. Barcelona. Anirá.—P. A. de A. Id. Su artículo de V. es demasiado largo.—Un tartamut. Id. Home, m' ho ha fet saber massa tart.—Matassous. Id. Si vosté 's creu que la Campana fa de advocat dels cessants, s' equivoca.—Petroli. Id. S' insertará.—J. M. B. Reus. Lo peor es meneallo.—Tamboriner. Badalona. Falta la solució.

Solució á la xarada del número passat

Primera es a, veu nassal;
dos, tres, junta, quarta ment

lo tot del tot ilegal
es lo vostre A-jun-ta-ment.

XARADA.

Vocal es la prima,
afirma tercera
y tersa y segona
de cent anys fa era.
La cuarta, en las cartas,
de coll es primera;
un nom Comunista
es cuarta y tercera;
Del tot, no m' en parlis,
puig molt me carrega.

La solució, per suposat, dissapte.

Suscripcion para atender á los gastos de la manifestacion que el partido republicano dedica á la memoria del malogrado A. Joaristi.

I. Lopez.	20 rs.
Conrado Roure.	8 »
Jofre.	8 »
Behí.	4 »
Un federal.	4 »
P. Marqués.	8 »
Carlos Castroverde.	8 »
Pons.	8 »

Un insurrecto pasivo . . .	40 »
Abdon Mayolas.	10 »
Un republicá de sa casa. . . .	4 »
Un federal pasivo.	10 »
Llordachs.	12 »
Ramon Vilaplana.	1 »
José Vilar.	1 »
Benito Llonch.	4 »
Manuel Gomez.	4 »
J. C.	8 »
B. B.	20 »

(Se continuará.)

LLIBRERIA ESPANYOLA,

RAMBLA DEL MITJ, 20.—BARCELONA.

LO FORASTER.

Passeigs satírics per Barcelona.—Firas, exposicions y festas popular.—Consells saludables pels forasters.—Poesias articles y anedotas.—Guia de tots los carrers y plases de Barcelona, Ensanche y Barceloneta. Escril per D. Pau Bunyegas. Ab profusió de grabats pes. T. Padró.

Lo preu d' aquet llibre, es de 4 rals per tot arreu.

Barcelona. Imp. de la V. y F. de Gaspar.

LOPEZ, editor.